

Ś A Ł E T A W A R S Z A W S K A

W ŚRZODĘ DNIA 25 STYCZNIA ROKU 1788

Z Warszawy dnia 23. Stycznia. Po
 przywołaney dla Prześwietney
 Familii śmierci Xiążęcia Jmci Xa-
 wiera *Masalskiego*, z tak Zacney
 y w Oyczyźnie zasłużoney swey
 Linii z Swieckich płci męskiej Osob-
 ostatniego, w samym młodości
 kwiecie, bezpotomnie zmarłego,
 zawakowane Jego Szefowstwo Rey-
 mentu Pieszego W. X. Lit: konfe-
 rowane jest Jmci Panu Xawierowi
Nieśiołowskiemu Woiewodzcicowi No-
 wogrodzkiemu, Bratu Ciotecznemu
 tegoż zmarłego Xiążęcia.

Z Wiednia d. 25. Grudnia. Dnia
 onegdajszego wieczorem, przybył
 tu z *fassow*, ieden z Sekretarzow
Hospodara Mutańskiego, z drugim te-
 goż Xiążęcia Urzędnikiem, dla u-

czynienia Belacyi Cesarzowi Jmci,
 i tak w tym samym stanie znajdują
 się Chrzestanie w ich Xięstwie, o-
 raz dla prośbienia Cesarza Jmci, aby
 raczył do nich posłać swe Woylka
 na obronę *Chrześcijan* okrutnie ucie-
 mionych.

Z Wiednia d. 29. Grud: W dzień
S. Stefana Arcy-Xiáže *Franciszek*
 przyjął Sakrament Bierzmowania od
 tuteyszego Kardynała Arcybiskupa;
 przy którym Akcje sam Cesarz
 Jmć był mu Oycem podczas te-
 goż Bierzmowania.

☞ Cesarz Jmć postanowił Korpus
 Woylka pod Komendą Xiążęcia *de*
Coburg w *Gallicyi* powiększyć, na
 ten koniec 18. Batalionow od Rey-
 mentow *Czeskich* y *Morawskich* tam

zostało kommanderowanych. Feldmarszałkowie Leytnanci Xiążę *de Hohenlohe* y Graf *Wacław de Kautitz*, General-Maiorowie Graf *Filip de Kiński* y Graf *de Stafoldo*, z niektórymi ieszcze innemi, zostali nominowani do prowadzenia wspomnionego woyska do *Galicyi*.

Monarcha, owe 10,000. Zł: w Kartach Bankowych, które mu pewny Xiążę *Swiecki*, jako od kogoś skradzione, niedawno oddał, posłał do Nadworney Rady Woyskowej, z zleceniem, ażeby dokładnie wyczyszczono, którey Kasie tych pieniędzy niedostaie.

Z *Carogrodu d. 15. Grud: W. Wezyr* od kilkuniedni jest słaby. Przeciwnie zaś nasz *Kichais Bey*, tym barzciej się krząta. *Dywan* co trzeci dzień naymniey odprawuje się. Twierdzą, że udało się *Portie* nakłonić *Raguzę*, y inne pod iey Protekcyą y Haraczem zostające Rzeczypospolite, do wyliczenia swoiey Kontrybucyi razem na lat 4. a za to, niektore im korzyści pozwoliła *Porta*.

W. Wezyr zalecił *Dywanowi* uformować Projekt względem określenia Ekwipażu Office'ow na wojnę iadących, y ten Projekt iemu potym oddać do poprawy y legalnego potwierdzenia.

Między innemi nowemi Dyspozycyami, *W. Wezyr* stara się nakłonić woyska na wojnę ciągnące, a żeby nie iak był zwyczaj przedtym, majątek swoy z sobą prowadziły, ale w *Carogrodzie* na bezpie-

cznym mieyscu zostawily. Wszytko, co tylko mają, ma być spisano y strzeżono pilnie, y po zakończeniu Kampanii Wlasciciel, albo gdyby z wojny niepowrocił, iego krewni y Dziedzice przy złożeniu rzeczy wymienieni y zapilani, należytości swoia odbiorą nazad. Zamiar Regencyi przy takowey dyspozycyi ma być ten, ażeby przeskodzić tym sposobem stratę krajowych bogactw, która wynika przez Nieprzyjacielski Zabor; tudzież, ażeby żołnierze nie zapominali swoich obowiązkow, kiedy naybarzciej trzeba pamiętać o nich, przedtym zaś, tylko o zachowanie własnego majątku troskali się.

Znaczna część *Azyatyckiego* woyska, ale w niezaczemney barzo żołnierskiej postaci ukazująca się, odebrała Ordynans dżenias ku okolicy *Belgratu*.

Z *Hamburga d. 9. Stycz: Piszą*, że Graf *Alexi Olow Chesmeński* z *Moskwy* przyjechał do *Peterzburga*, y rozumieją, że otrzyma Komendę nad Flotę, która na wiosnę popłyne do *Szodziemnego Morza*.

Ze *Lwowa dnia 18. Grud. Wczorajszego* dnia *Reymenta Huzarow, Cesarz y Barko*, przez *Sztafetę* odebrały Ordynans wrocenia się do *Bukowiny*, ponieważ *Turcy*, przy tameczney Granicy, w znaczney liczbie ściągają. Xiążęcia *de Coburg* Kwatery Głowna, ieszcze jest w *Husiatynie*.

Z *Austryi d. 29. Grud: Dnia 12.*

S U P L E M E N T

D O S A Z E S Y W A R S Z A W S K I E J

W e S R Z O D E D N I A 25. S T Y C Z N I A R O K U 1788

Z Warszawy d. 23. Stycz: Chorągwo Woiewodztwa Lubelskiego, po śmierci JP. Antoniego Suchodolskiego, JP. Ignacemu Poniatowskiemu General Majorowi Woysk Koronnych; Horodniczostwo Włodzimirskie w Woiewodztwie Wołyńskim, po śmierci J. P. Ignacego Wierzbickiego, JP. Dubieckiemu; są konferowane.

Z Warszawy d. 25. Stycz: Prześwietna Kommissya Edukacyi Narodowej, odebrała z Lublina uwiadomienie o nowym Funduszu na Edukacyą czterech Młodzianow uboższej Szlachty, w tamecznych Szkołach uczynionym, JP. Gompertz Doktor Medycyny, przeszłego miesiaca w rzezonym Mieście zmarły, Testamentem swoim niektóre summy na ten koniec zapisał, y pod opiekę tey Magistratury nad Edukacyą Przełożoney oddał, oświadczając, iż to czyni na zawdzięczenie temu Kraiowi, w którym majątek swoy znaczny zebrał. Tey chwalebney a wielce przykladney woli swoiey Exekutorami uprosił JJ PP. Janiszewskiego Pifarza Ziem: Lubel: y Grabowskiego Miecz: Prasnyskiego; ktorzy Prześw: Kommissyi Edukacyney rzecz donieśli, y z gorliwości Obywatelskiej, starania swoje około im poruczonego a od nich przyiętego Obowiazku, chętnie oświadczyli.

W przedświeżym roku przeszłego do obcych Kraiow podroży, przyięty JP. Bacciarelli Dyrektor Generalny Fabryk I.K.Mci P.N.M. do Rzymskiej S. Lukasz Akademii, y naypoważniyszemu od samegoż Oycy S. zażyczyony ozdobami, które szacownym w wysokim doskonałości stopniu talentom są naznaczone, odebrał temi czasy nowe powizecznego szacunku talentow swoich zaświadczenie, przez policzenie siebie w Towarzystwo Akademii Krolewskiej kunsztow y nauk dzielnych w Berlinie zalożone, stało się to na propozycyą IPana Barona de Heinitz Ministra Krolewskiego, a za jednoliwną całego zgromadzenia zgodą. Ten honor na teyże Sessyi odprawionej dnia 8. Stycznia potkał także Grafow de Schmettau Węgierskiego Szambelana Krolewskiego, y de Reede także Krolewskiego Szambelana. Przyzwoity takowey okolicznosci Patent od wspomnionego Ministra Barona de Heinitz temuż IP. Bacciarellemu jest przyślany.

Z Piotrkowa d. 17. Stycz: Anniversarz Narodzenia I.K.Mci ogłoszony jest wydaniem strozy z harmat ognia z rozkazu IP. Deputata Sieradzkiego przy Lalce będącego. W Kościele tuteyszym była Wotywa śpiewana przez I. X. Deputata Plockiego; Kazanie zaś miane przez JX. Nowepkiego Schol; Parum Kaznodzieię Trybunalskiego; toż śpiewano Te Deum laudamus przy dawaniu ognia z ręczney broni przez Garnizon tuteyszy. Zaprosił potym IP. Deputat Sieradzki przy Lalce będący, wzyklich Deputatow, Obywatelow, Patelstrę y Officerow woyskowych na wspólny Obiad, gdzie przy spełnianiu zdrowia N. Pana, Garnizon ognia dawał. Tamże Asamble z tańcami y kolacya, w poźną noc zabawiły. W następiącym dniu, obchodząc między oktawą

Ze Lwowa d. 24. Grud: Mowią tu za rzecz pewną, że więcej jeszcze Reymentow Infanteryi do *Galicji* jest Kommanderowanych. Przy tuteyszej naywyższej Kommissyi Prowiantowey, wszelkie też czynią się dyspozycye do żywienia woysk licznieyszych, bo twierdzą teraz, że Armia nad granicą *Galicji* y *Bukowiny*, nie z 50. ale z 80.000, ludzi złożona będzie, rachuiąc w to y *Rossyiczkow*, którzy się z nami złączą. Lewe skrzydło woyska *Rossyjskiego* już zbliża się ku nam, pod kommandą Generała *Soltikowa*, który stoi w okolicy *Niemirowa*, a Generał *Elmpt* nayduie się przy *Konstantynowie*; obadwa czekają tylko na Cieszką Artyleryą, do posunienia się daley.

Z Wiednia d. 2. Stycznia. Teraz chodzi tu pogłoska, że *Françuški* Posel w *Carogrodzie*, nie przyiósł na siebie obowiązku oddania *Porcis* Cesarzsko-Krolewskiej Deklaracyi woyny, ale Posel *Wenecki* to zlecenie chętnie akceptował, y iakoby woyna w samey rzeczy już (po oddaleniu się Cesarzsko-Krolewskiego Internuncjusza z *Carogrodu* na pewnym okręcie *Angielskim*) została ogłoszona,

Niedawno przybiegły tu z *Semlina* trzy Sztafety, jedna po drugiej, ktorých przywiezione Listy Monarcha sam rozpieczętował. Wszakże o materyi ich nic nie slychać.

Z Austryi d. 2. Stycz: Listy z *Wiednią* do *Carogrodu*, idą jeszcze na *Belgrad*; ale slychać, że listy do naszego Internuncjusza, niedawno pod kopertą Posła *Francuskiego* w *Carogrodzie* posłano.

Z Paryża d. 29. Grud: Dwór posłał rozkaz do *Burdygalskiego* Kommandanta Grafa *de Fumel*, ażeby on do *Libourne* udawszy się, kazał tam rejestrować Edykt względem *Zjazdow Prowincyalnych*. Gdyby zaś Parlament miał się sprzeciwić, tedy osoby iego na wygnanie wysłane będą. Parlament w *Rotomagu* niechce rejestrować Edyktu względem *Prorogacyi Dwoch Dwudziestych*, y w powszechności, Parlamentu w Kraiu teraz, Dworowi wiele czynią zatrudnienia.

Slychać, że *Xiąże Aurelianski* otrzymał pozwolenie wyiechania z miejsca swojego oddalenia *Villers-Coterets*, y że dziś, pojedzie do Zamku *Rainsey*. Jeżeli to nastąpi, tedy wkrótce nazad będzie przywołany,

Z Malines d. 28. Grud: Nasz Kardynał Arcybiskup, tudzież Biskup *Antwerski* do *Bruxelli* są zaproszeni.

Z Hagi dnia 1. Stycznia. W przeszłym roku umarło tu 1285. Liczba naszych Mieszkańcow wynosi na 36. do 40,000. ludzi.

Z Amsterdamu d. 1. Stycznia. W zeszłym roku umarło tu 3612. a urodziło się 5287.

Podług naynowszych Gazet *Angielskich*, Imperatorowa Jey Mość *Rossyjska*, Alians zaproponowany z *Francyą* od siebie uchylita, z dodatkiem, iż jest przekonana, że ściślejszy Alians nad trwający już między Dworami obudwoma, niebędzie się zgadzał ani z ich związkami z innymi Potencjami, ani z interešem Jch Poddanych. Wiadomo wszakże, iak wielce podobne wiadomości w Gazetach *Angielskich* naidujące się, są niepewne, y iak barzo one potwierdzenia potrzebiują.

Z *Paryża* d. 31. Grud: Odpowiedź Krola Jmci na Supplikę Parlamentu względem *Oddalonych*, dnia 28. tego miesiąca czytana była y jest następująca: „ Nie do moiey Sprawiedliwości, ale do moiey dobroci y łaskawości odwołać się W. Panowie powinniście. Zatrudnić się się pierwey publicznemi interesami, nim baczenie dacie na szczególne sprawy. Rozkazię W. Panom, ażebyście nieodwłocznie rejestrowali Edykt względem przywrocenia *Protestantow.* „

Dnia 7. Stycznia, Parlament zgromadzi się dla rejestrowania Edyktu względem *Protestantow.* Odda także Krolowi Jmci ieszcze iedną Supplikę, w ktorey się odwoła do Krolewskiey łaskawości względem przywołania Xiążęcia *Aurelikańskiego* y dwu osób z Parlamentu. Ponieważ Xiąże już przyjechał do Zamku *Rainsy*, więc niebawiąc powroci y do *Paryża.*

Korrespondenci nasi, przepowiadają, że gdyby *Austryja* y *Rossya* w samey rzeczy złączonemi siłami *Portę* miały atakować, tedy podobno *Francya* nie może zostać Neutralną, inaczey straciłaby swoy zyskowy Handel *Lewantki.* Ale to jest bez fundamentu, że się już wsząd woyska ściągają mają.

Z *Wiednia* d. 29. Grud: Cezarz Jmć, J. Xiądza *Donata Piirą* Nadwornym swoim Kapelanem nominował.

Z *Londynu* d. 25. Grud: W zesłtym roku Kościelnym narodziło się w *Londynie* 17608. a umarło 19.349.

DONIESIENIE Z WARSZAWY DNIA 23 STYCZNIA R. 1788.

Dnia 21. Stycz: nad wieczorem, ukradziono pewnemu Jmci zegarek złoty *Paryski* ordynaryiny z repetycyami bez cymbału, z napisem z iedney strony w środku na spodzie zegarka *Silvestre*; z drugiey strony a *Paris*, nad a *Paris* N. 402. na kopercię złotey we środku trzy znaki Kontroli *Paryskiey*, ieden z nich składa się z liter P.D. z gwiazdką na wierzchu, tańczużek u tego Zegarka stalowy *Angielski* z kwiatkiem złotym na szmelcu; kluczyk kolankowy, dewizka w złoto oprawna, na iaspisie płaskim obracającym się, twarz niewiaisty po Rzymku rznęta głęboko. Ktoby łakowy zegarek dostrzegł y przytrzymał, niech da znać do Rozdającego Gazety, za co otrzyma przyzwoitą nagrodę.

Kamienica po niegdy Sł. Janie *Brandzie* Stolarzu pozostała, na Iurydykcyi *Ordynackiey*

przy Ulicy *Nowy Świat* Nro 1305. Kociąca, z rąkami mrowanemi y Dworkiem drewnianym w tyłach wystawionemi, tudzież ogrodkiem takż w tyłach będącym, z meblami w pokojach, z powodu długow pod konkurs poddana, przez rezolucyą Urzędu Burmistrzow: Radz. luryzdykcy *Ordynackiey*, na sprzedaż iest deklarowaną. Ktorey Licytacya z prologacyi, w mieyscu Sądowym dnia 30. Stycz: Roku 1788. o godz: 3. po południu odprawiać się będzie. Zyczący nabyć, może wcześnię iwą offerencyą w Kancellaryi Urzędu *Ordynackiego* zapisać, y terminu Licytacyi wyżey oznaczonego attendować.

Szl: Anna *Prantzowa*, dzieci od *Polożnic* odbierająca, y względem swey doskonałości Przywilej z Akademii *Miasta Pragi* IK Celarsko Mei mająca, mieszka teraz na Ulicy *Nowy Świat* we Dworku JP. *Czaplińskiego* pod Nrem 1295. która w czacie potrzeby służyć Publiczności ofiaruje się.

Znayduie się do przedania Karetą podróżna na 4. osoby trypa czerwona wybita ze wstyfkami wygodami, na palach; także kolaska pulkiyta; tudzież kozyk podróżny Moskiewki nowy. Te powozy stoią na *Miodowej* Ulicy, naprzeciw *JJ. XX. Kupucynow*, u JP. *Kapitanowey Kaweczynskiej* Nro 485.

Czyni się wiadomo wszystkim w ogólności Kredytorom, lub Pretensorom, czyli Sukcesorom do substancyi poniegdę Ur: *Mikołaiu Szymańskim*, pozostałey należącym iż ciż z instancyi Ur: *Macieia Zawilawskiego* i pomienionego *Szymańskiego* rodzonego sietrzeńca, Pozwem Edyktałnym drugim na Sady Kommissarskie luryzdykcyi *Ziemskiej Wielopolskiej* przy Ulicy *Krockmalney* w Dworku Nro 1011. otdąd za tygodni dwa agitować się mająca, ią zapozwani y ci Prawa, pretefye, lub Procedencye swoje na pomienionym terminie składać y popisywać mają, a to pod upadkiem w Sprawie.

Dzienniku Handlowego treść materyi y Regefir Prenumeratorów rozdaie się gratis; a że to Dzieło będzie i na rok teraznięszy, a od początku swego trzeci, wychodziło, przeto kto by chciał Prenumerować na nie, będzie mógł udać się w *Warszawie* do Expedycyi tegoż Dzieła na *Krakow*: Przedm: Nro 458. placąc na rok Zł: 18. a za *Warszawą* po wszystkich Pocztach całego Kraiu placąc z Począ Zł: 24. adreśnując się do którego z JJ. PP. Sekretarzow Pocztańtu *Warszaw*: lub do samego Autora *Dziennika Handlowego*.

P. *Machia*, Konstruktor Instrumentow Fizycznych donosi, że teraz mieszka na *Podwalu* Nro 523. y ma przednie Termometry, y Barometry z iacnym sposobem do przewożenia, tudzież ma instrumenta Fizyczne, Optyczne, Elektrycz: robi Lampy z powietrza palnego, mogące zapalić każdego czasu świec; znaydują się u tegoż świece Fosforowe, zamknięte w szafeczce szklanney, z ktorey wyjęte na powietrze wolne, alae przez się zapalają się.

W *Kamienicy* Nro 330, w *Cyrkule Rynku Nowego Miasta*, iest iwsze piętro do najęcia, w którym iest 5. Pokoiow z wzielką wygodą.

Obwieszcza się Sukcesorow niegdę Si: *Fryderyka Berlinera* tu w *Warszawie* bezdzietnie zmarłego, ażeby na mocy Dekretu luryz: *Dziekan: y Kapit:* dnia 15. tego Miesiąca zapadłego, z dokumentami Pokrewienstwo dowodzącemi, w tymże Sądzie stawali, inaczey część czwartą majątku po rzezonym *Fryderyku Berlinersze* pozostałego, mającemu Przywilej *Juris Caduci* wydana y przyładzona będzie.

Ogrodnicy Kwiatowi *Liolot* y Komp: z *Lugdunu* do tey Stolicy przybyli. Mają oni w *eybulach* nayprzednięsze gatunki iako to, 40. gatunkow *Hiacyntow*; 12. gatunkow extra *Hiacyntow*, 20. gatunkow *Narcyflow*; 25. gatunkow *Ioakwil*; 12. gatunkow *Tarcettow*, 10. gatunkow *Tuberoz*. 25. gatunkow *Tulipanow*, 10. gatunkow nayrzedzich y tu ieszcze nieznaomym kwiatow; 24. Pakietow nasienia goździkowego nayrzedzich gatunku; 100. rozmaitych *Ialkierow*, 50. gatunkow *Ialkierow* *Kandyjskich* wyborneho zapachu; 60. *Anemonow*, 50. Gatunkow nasienia letnich *Izczepow*, tudzież wzielkiego gatunku nasion warzywnych; 18. gatunkow roż na każdy miesiąc *Burgundzkich*. Mają także Zbiór mineraliow z *Delfinatu*. Mieszka w *Kamienicy* JP. *Forestiera* na *Glugiey* Ulicy pod Nrm 536. Katalogu dostać można gratis u nich lub w Drukarni P. *Dufour*.

P. *Gottlib Smalfelt* Fabrykant Obiciow płociennych y papierowych, tudzież *Parawanow*, wprowadziwly się z Dworku JJ. XX. *Piarow* na *Glugiey* Ulicy, mieszka teraz w *Officyach* *Pałacyku Laturowskiego*, w podle *Pałacu Rzpley* Nro 543. ktory zyczących sobie *Ichniciow* nabyć pomienne gatunki, do pomienionego mieysca zaprasza.

tego miesiąca, *Turecka* wieś *Ostrońnica*, dwie mile od *Belgradu*, wszystkich swoich straciła mieszkańców, którzy do *Cesarzsko* *Krolewskiego* kraju uciekli. *Turcy* niektorzy z *Belgradu*, puścili się za nimi w pogoń, przez co wojsko nasze porwało się do broni, y kilku *Turków* przy tej okoliczności zabitych legło.

Z *Londynu* d. 25. *Grud*: Przed kilką dniami chodziła pogłoska, że *Alians* między *Rossyą*, *Francyą*, *Hiszpanią* y *Cesarzem* jest zawarty, co na krotki czas zniżyło cokolwiek *Procenta Publiczne*. Teraz mówią, że tylko od strony *Francyi* *Propozycja* do takiego *Aliansu* w *Petersburgu* jest uczyniona.

Wszyscy *Gabinetowi* *Ministrowie*, prócz jednego *Sekretarza* *Stanu* *Lorda Sidney*, *Parlamentarze* oraz po większey części wyiechali na wieś, chcąc obchodzić *Święta Bożego Narodzenia* w odległości od *Londynu*. Tym czasem teraz na wsi niebarzo musi być wesoło, ponieważ zima szybkim do nas krokiem zawitała, y wczorą przez dzień y noc tyle upadło śniegu, iż po niektórych miejscach na łokiec na ziemi wysoko leży.

Lord Gordon o żadney zgoła *Uroczystości Bożego Narodzenia* w swoim *Kalendarzu* y *wiedzieć* nie chce, ale przepędzając, jako istny *Zyd*, na swojej osobności w *Newgate*. Ma on chłopca *Zyda* do usług. *Biblia Hebrajska* y *Angielska*, z ktorey *Nowy Testament* jest wy-

rznięty, na stole u niego leży. Ma on pracować, jeżeli to jest prawda, około obrony prawdziwego *Zydostwa*. Czasem też rozrywa się granieć na skrzypcach.

Z *Paryża* d. 28. *Grud*: Pokazuje się tu teraz przyrównanie *Morskiej Potęgi* jaka będzie w roku 1792. do tej, jaka była za *Panowania Ludwika XIV.* w roku 1692. Ostatnia składała się na ow czas z 110. okrętów liniowych y 690. *Fregat*, *Korwet* &c: *Ekwipaż* tej *Floty* złożony był z 97,500. ludzi, liczbą *Officerów* wynosiła 2500. a liczbą *harmat* 14,670. Teraz mamy 6. okrętów od 110. *harmat*, 7. od 80, 44. od 74, 7. od 64, 2. od 50; ogulem 66. okrętów liniowych. Po rozmaitych naszych *Portach*, 15. okrętów nowych budują jeszcze, między kteremi są 2. od 118, 1. od 110, 3. od 80, y 9. od 74. *harmat*. Wystawiliśmy także 64. *Fregaty*, a 17. stawiają się jeszcze z 31. *Korwetami*.

Z *Hagi* d. 29. *Grud*: *Zawezorany* szęgo dnia, *Kryminalnie* zapoznawo przed *Sąd Prowincyi Holandyi*, rozmaitych *Patryotycznych*, tak w *Holze*, jako y w *Delft* mieszkających. *Zapoznani* z *Delft* do stawienia się dnia 11. *Lutego* przed *Sądem* *namienionym*, wszyscy prawie już wynieśli się z tamąd. Między kteremi nayduie się wiadomy *Kaznodzieia Mennistw Fynge*, który przedtym *Gazetę Delftską* pisał.

Z Włoch d. 22. Grud. Genuńczycy znaczną wyfalli partyą harmat, moźdźierzow, y innych woiennych potrzeb, do Portu *Specya*.

Z Bruxelli d. 31. Grudnia. Wielorakie doświadczenie od dawnych już czasow zawsze pokazało, że pozwolona pod rozmaitemi a fałszywemi pozorami, wolność drukowania bez Urzędowey pilney Censury, zawsze, otwierała drogę do ladażakich Pism, nietylko błędnych, ale gorszących, częstokroć y bluźnierkich, tak dalece, że ani naycnotliwsze Osoby, ani naywyższe Urzędy y Zwierzchności, ani sama Religia, częścią od złośliwych, częścią od chciwych na niegodziwy zarobek pior, wolnemi niebyły. Przeto załeciono tu dawniey iak naywiększą pilność w tey mierze; taraz zaś wyszło Rozporządzenie Cesarckie, wyznaczające surowe kary na przestępcow. Tego Cesarckiego Rozporządzenia, treść jest następująca:

1mo. Autorowie, Skrybentowie, Drukarze, y Dystrybutorowie Pafzkwiłow, lub Pism Satyrycznych, osławiających, gorszących, y buntujących, bądź przeciwko Religii, bądź przeciwko Dobru Pospolitemu, tudzież przeciwko Naywyższej Naszey Władzy, lub przeciwko Naszym Guberniom y Trybunałom, albo przeciwko Administracyi Publi-

czney; będą karani smaganiem y wiecznym ze wszystkich Cesarckich Kraiow wygnaniem, a Dobra ich będą skonfiskowane.

2do. Komponujący, przepisyjący, drukujący, y różdający Pafzkwile, lub pisma Satyryczne albo czerniące, z ujęciem sławy osob do Korpusow w pierwszym Artykule wyrażonych wchodzących, lub innych na Godności Duchowney albo Swieckiey zostających; będą karani więzieniem, albo osadzeniem w Cuchtauzie na lat 8. oraz zapłacą tyfiąc *Talarow*.

3tio. Autorowie, Kopistowie, Drukarze, Dystrybutorowie podobnych Pism, przeciwko Osobom Partykularnym, mają być osadzeni w Więzieniu, lub w Cuchtauzie na lat 4.

4to Ci, którzy iakimkolwiek sposobem pomagac będą do rozsiewania wyżey wyrażonych Pism; mają być karani, iak sami Autorowie.

5to. Komuby dostały się takie Pisma, powinien ie zaraz oddac do Zwierzchności; pod karą 500. Złł:

6to. Ktoby doniósł do Zwierzchności przestępcow wyżey wyrażonych Artykułow 1. 2. 3. y 4. tak, żeby im można było tego dowiesć; ten będzie miał nadgrody 1,000. Złł: y imie iego będzie utaione.

7mo. Wchodzący nawet do wydawania y rozsiewania tych Pism, iesli o nich doniesie do Zwierzchności, weźmie wyżey wyrażoną nagrodę, y będzie wolny od kary. To jednak, samym tych Pism Autorom sluzyc nie-ma (*).

(*) Gdyby kto, w Publicznym Drukowanym swym Pismie, Zagne iakie Zgromadzenie Duchowne (a to ieszcze takie, ktoremu on sam od mlodości swoiey, owszem od samego swego dzieciństwa, wielce jest obowiazany) gdyby mówię taki człek, w Publicznym swym Drukowanym Pismie, zmieszać śmiał zuchwale toż Zgromadzenie Duchowne z *Zydami*, y nadto ieszcze, zadac temuż całemu Duchownemu Zgromadzeniu to, co bez ciężkiego grzechu śmiertelnego toż Zgromadzenie czynić niemogło: taki Autor, podług tego Cesarckiego Wyroku, do koreyby tamże wyrażoney kary należał: czy do wygnania? czy do smagania? czy też tylko do czteroletniego w Cuchtauzie osadzenia?